

Skarga wniesiona w dniu 16 marca 2018 r. – Ilmārs Rimšēvičs / Republika Łotewska**(Sprawa C-202/18)**

(2018/C 161/48)

Język postępowania: łotewski

Strony

Strona skarżąca: Ilmārs Rimšēvičs (przedstawiciele: S. Vārpiņš, I. Pazare, M. Kvēps, adwokaci)

Strona pozwana: Republika Łotewska

Żądania strony skarżącej

Strona skarżąca wnosi do Trybunału o:

- stwierdzenie bezprawności odwołania ze stanowiska Prezesa Banku Łotewskiego poprzez decyzję przyjętą przez Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (urząd zapobiegania i zwalczania korupcji) w imieniu Republiki Łotewskiej w dniu 19 lutego 2018 r. w sprawie zastosowania środków zabezpieczających;
- stwierdzenie bezprawności środka zabezpieczającego w postaci odebrania prawa do wykonywania zawodu – w drodze którego zakazano wykonywania funkcji Prezesa Banku Łotewskiego i wykonywania praw przysługujących mu z tego tytułu – co nastąpiło w drodze decyzji wydanej przez urząd zapobiegania i zwalczania korupcji w imieniu Republiki Łotewskiej w dniu 19 lutego 2018 r. w sprawie zastosowania środków zabezpieczających;
- stwierdzenie bezprawności ograniczeń w wykonywaniu funkcji członka Rady Prezesów Europejskiego Banku Centralnego i praw przysługujących mu z tego tytułu, które to ograniczenia zostały nałożone w wyniku decyzji przyjętej przez urząd zapobiegania i zwalczania korupcji w imieniu Republiki Łotewskiej w dniu 19 lutego 2018 r. w sprawie zastosowania środków zabezpieczających.

Zarzuty i główne argumenty

1. Skarżący wnosi skargę na bezprawną decyzję wydaną w dniu 19 lutego przez łotewski organ, do którego należą śledztwa – urząd zapobiegania i zwalczania korupcji, wchodzący w skład struktury władzy wykonawczej – poprzez którą został on odwołany z funkcji Prezesa Banku Łotewskiego na czas nieokreślony. Decyzja o odwołaniu została przyjęta w imieniu państwa łotewskiego. W wyniku jego odwołania z funkcji Prezesa Banku Łotewskiego skarżący został również odwołany ex officio z funkcji członka Rady Prezesów Europejskiego Banku Centralnego.
2. Poprzez odwołanie skarżącego zostały popełnione co najmniej wskazane poniżej naruszenia prawa.
3. Po pierwsze, odwołując skarżącego z funkcji Prezesa Banku Łotewskiego i z funkcji członka Rady Prezesów Europejskiego Banku Centralnego naruszono art. 14 ust. 2 protokołu nr 4 do traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w sprawie statutu europejskiego systemu banków centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, ponieważ w chwili jego odwołania nie została spełniona żadna z przesłanek wymienionych we wspomnianym artykule dla ustania funkcji prezesa krajowego banku centralnego (a mianowicie, że prezes przestał spełniać warunki wymagane dla pełnienia jego funkcji lub że dopuścił się poważnego uchybienia).
4. Po drugie, poprzez odwołanie skarżącego z funkcji Prezesa Banku Łotewskiego naruszono również art. 22 likums „Par Latvijas Banku” (ustawy o Banku Łotewskim), to jest aktu prawnego, w drodze którego dokonuje się implementacji traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W chwili przyjęcia wspomnianej decyzji nie została spełniona żadna z przesłanek ustanowionych w przedmiotowym artykule w celu odwołania Prezesa Banku Łotewskiego (w pierwszej kolejności, dymisja zainteresowanego, w drugiej, przesłanka ustanowiona w art. 14 ust. 2 statutu europejskiego systemu banków centralnych i Europejskiego Banku Centralnego dotycząca dopuszczenia się poważnego uchybienia, w którym to przypadku Parlament może zadecydować o odwołaniu Prezesa Banku Łotewskiego po wyroku skazującym, który stał się prawomocny; w trzeciej kolejności, pozostałe przesłanki ustanowione we wspomnianym artykule 14.2). Ponadto, pomimo że zgodnie z rzezoną ustawą jedynym upoważnionym do dokonania odwołania Prezesa Banku Łotewskiego jest Parlament Republiki Łotewskiej, to nie Parlament dokonał odwołania skarżącego, lecz organ Republiki Łotewskiej zajmujący się śledztwami, który należy do struktury władzy wykonawczej.

5. Po trzecie, dokonując odwołania skarżącego z funkcji Prezesa Banku Łotewskiego, urząd zapobiegania i zwalczania korupcji zastosował błędną wykładnię prawa Unii stwierdzając, że skarżący nie działał w Radzie Prezesów Europejskiego Banku Centralnego w sposób niezależny i w interesie Europejskiego Banku Centralnego, lecz że wykonywał kompetencje Prezesa Banku Łotewskiego i działał w interesie ostatniego z wymienionych banków, Niemniej jednak art. 13 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowi, że Europejski Bank Centralny jest instytucją Unii Europejskiej.

Przy wykonywaniu swoich funkcji urzędnicy Unii Europejskiej mogą wyłącznie wykonywać kompetencje przewidziane w przepisach Unii i mogą działać wyłącznie w interesie tych instytucji. To nie do prawa krajowego należy ustanowienie czynności, które należą do urzędników instytucji europejskich, z którego to względu przy wykonywaniu funkcji urzędnika instytucji Unii Europejskiej nie jest możliwe wykonywanie kompetencji przyznanych w drodze krajowych aktów prawnych.

Artykuł 130 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który gwarantuje niezależność Europejskiego Banku Centralnego, wyklucza, aby przy wykonywaniu funkcji członka Rady Prezesów Europejskiego Banku Centralnego Prezes Banku Łotewskiego mógł działać jako przedstawiciel Banku Łotewskiego i działać (ściśle) w interesie tego banku lub w interesie Republiki Łotewskiej.

Skarga wniesiona w dniu 3 kwietnia 2018 r. – Europejski Bank Centralny przeciwko Republika Łotewska

(Sprawa C-238/18)

(2018/C 161/49)

Język postępowania: łotewski

Strony

Strona skarżąca: Europejski Bank Centralny (przedstawiciele: C. Zilioli, C. Kroppenstedt i K. Kaiser, pełnomocnicy, D. Sarmiento Ramírez-Escudero, adwokat)

Strona pozwana: Republika Łotewska

Żądania strony skarżącej

Europejski Bank Centralny wnosi do Trybunału o:

- Wezwanie Republiki Łotewskiej, aby zgodnie z art. 24 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz z art. 62 regulaminu postępowania przed Trybunałem przedstawić wszelkie mające znaczenie informacje związane z toczącym się śledztwem prowadzonym przez Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (urząd zapobiegania i zwalczania korupcji) przeciwko Prezesowi Banku Łotewskiego.
- Stwierdzenie zgodnie z art. 14 ust. 2 statutu europejskiego systemu banków centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, że Republika Łotewska naruszyła zdanie drugie wspomnianego przepisu:
 - poprzez odebranie mandatu Prezesowi Banku Łotewskiego przed wyrokiem skazującym wydanym przez niezależny sąd, który rozpoznał sprawę co do istoty, i
 - skoro potwierdzają to okoliczności przedstawione przez Republikę Łotewską, w braku istnienia wyjątkowych okoliczności, które uzasadniałyby odebranie mandatu w niniejszej sprawie.
- Obciążenie Republiki Łotewskiej kosztami postępowania.